

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Ritualnost in dediščina
Course title:	Ritual and Heritage

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Primerjalni študij idej in kultur, doktorski študij 3. stopnje	Dediščine in dediščinski procesi v kritični perspektivi	Brez letnika	/
Comparative Study of Ideas and Cultures, doctoral study 3 rd cycle	Heritages and heritage processes in a critical perspective	Not specified	/

Vrsta predmeta / Course type: izbirni / elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code: P2026-10

Predavanja / Lectures	Seminar / Seminar	Vaje / Tutorial	Klinične vaje / Clinical work	Druge oblike študija / Other study forms	Samost. delo / Individual work	ECTS
30					150	6

Nosilec predmeta / Lecturer: [izr. prof. dr. Saša Poljak Istenič](#)

Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures: slovenski, angleški
Vaje / Tutorial: /

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Za vključitev v delo ni posebnih pogojev. Priporoča se predhodno poznavanje temeljnih teorij ter raziskovalnih metod s področij etnologije, antropologije, folkloristike, kulturnih, dediščinskih ali sorodnih študij.

Prerequisites:

There are no specific prerequisites. However, prior knowledge of basic theories and research methods in ethnology, anthropology, folklore studies, cultural heritage studies, or related fields—is recommended.

Vsebina:

Predmet obravnava ritualnost kot eno od temeljnih oblik nesnovne kulturne dediščine in kot ključno prakso oblikovanja družbenega, simbolnega in kulturnega življenja. Ritual se preučuje z vidika univerzalnosti in kulturne specifičnosti, s posebnim poudarkom na sodobnih procesih dediščinjenja, vprašanju avtentičnosti, interpretacije, reprezentacije, festivalizacije ter vlogi spola in moči.

Struktura

1. Zgodovinski pregled:

Content (Syllabus outline):

The course addresses rituality as one of the fundamental forms of intangible cultural heritage and as a key practice in shaping social, symbolic, and cultural life. Rituals are examined from the perspectives of universality and cultural specificity, with particular emphasis on contemporary processes of heritagization, questions of authenticity, interpretation, representation, festivalization, and the roles of gender and power.

Structure

1. Historical Overview:

- raziskovanje ritualov v evropskem in slovenskem prostoru;
- vplivi svetovnih teorij;
- umeščanje ritualnosti v dediščinski diskurz.

2. Tematski pregled:

- ritual kot dediščina;
- jezik, struktura, tipologija;
- performativni vidiki;
- ritual in moč;
- ritualnost in spol;
- javno vs. zasebno; sodobne manifestacije.

3. Empirične študije:

- raziskava konkretnega rituala;
- terenska analiza;
- priprava besedila zaobjavo.

- Research on rituals in the European and Slovenian contexts;
- influences of global theories;
- positioning rituality within the heritage discourse.

2. Thematic Overview:

- Ritual as heritage;
- language, structure, typology;
- performative aspects;
- ritual and power;
- rituality and gender;
- public vs. private;
- contemporary manifestations.

3. Empirical Studies:

- Study of a specific ritual;
- fieldwork analysis;
- preparation of a publishable text.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Bell, Catherine. *Ritual: Perspectives and Dimensions*. Oxford, 1997.
- Bell, Catherine. *Ritual Theory, Ritual Practice*. Oxford, 2009.
- Durkheim, Émile. *Elementary Forms of Religious Life*. Oxford, 2008.
- Eliade, Mircea. *Zgodovina religioznih verovanj in idej*. Ljubljana, 1996.
- Fikfak, Jurij. Pogledi na ritualnost in ritualne prakse na Slovenskem. *Traditiones* 37 (2), 2008, str. 45–59.
- Handelman, Don. *Models and mirrors: Towards an anthropology of public events*. Oxford, 1998.
- Kertzer, David. *Ritual, Politics, and Power*. Yale, 1988.
- Kotnik, Franc. *Slovenske starosvetnosti. Nekaj zapiskov, orisov in razprav*. Ljubljana, 1943.
- Kozorog, Miha. *Festivalski kraji: Koncepti, politike in upanje na periferiji*. Ljubljana, 2013.
- Kreinath, Jens, Jan Snoek in Michael Stausberg. *Theorizing rituals: Classical topics, theoretical approachess, analytical concepts*. Leiden, 2008.
- Kuret, Niko. *Praznično leto Slovencev. Starosvetne šege in navade od pomladi do zime. I–II*. Celje, 1989.
- Ložar Podlogar, Helena. *V adventu snubiti – o pustu ženiti. Svatbene šege Ziljanov*. Celovec, 1995.
- Orel, Boris. *Slovenski ljudski običaji. V. Ložar, Rajko (ur.), Narodopisje Slovencev. I*. Ljubljana, 1944, str. 263–349.
- Orel, Boris. 1952. *Slovenski ljudski običaji. V: Grafenauer, Ivan in Boris Orel (ur.), Narodopisje Slovencev. II*. Ljubljana, 1952, str. 134–165.
- Poljak Istenič, Saša. *Tradicija v sodobnosti: Janče – Zeleni prag Ljubljane*. Ljubljana, 2013.
- Simonič, Peter. *Kaj si bo narod mislil? Ritual slovenske državnosti*. Ljubljana, 2009.
- Turner, Victor. *The Ritual Process*. Berlin, 1969.
- Van Gennep, Arnold. *The Rites of Passage*. Chicago, 1960.
- UNESCO. *Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage*, 2003.

Cilji in kompetence:**Cilji predmeta**

- Razviti razumevanje ritualnosti kot elementa nesnovne kulturne dediščine.
- Spoznati ključne teorije in metodologije raziskovanja ritualov, procesov dediščinjenja in festivalizacije.
- Kritično ovrednotiti dediščinske politike in prakse, ki rituale institucionalizirajo.
- Razmišljati o vlogi spola, moči, javnega in zasebnega pri oblikovanju ritualov kot dediščine.

Splošne kompetence:

- Kritično mišljenje in samostojno raziskovanje.
- Akademsko izražanje (pisno in ustno).
- Povezovanje teorije in empiričnega dela.
- Interdisciplinarno razumevanje nesnovne dediščine.

Predmetno specifične kompetence:

- Poznavanje teorij ritualnosti in dediščinskih konceptov.
- Analiza ritualov v kontekstu dediščinskih politik in festivalizacije.
- Razumevanje procesov dediščinjenja (avtentičnost, interpretacija, reprezentacija).
- Raziskovanje ritualov skozi prizmo spola, moči in javno/zasebnih praks.
- Priprava znanstvenega prispevka, ki povezuje ritualnost in dediščino.

Predvideni študijski rezultati:

Študent oz. študentka po opravljenem predmetu zna:

- opisati teoretske osnove ritualnosti in nesnovne dediščine;
- analizirati rituale kot dediščinske prakse;
- primerjati teoretske modele razumevanja ritualov;
- interpretirati rituale v povezavi z močjo, spolom, javnim/zasebnim ter procesi dediščinjenja in festivalizacije;
- izvesti samostojno terensko raziskavo rituala;
- pripraviti znanstveni članek in ga predstaviti v akademskem okolju;

Objectives and competences:**Course Objectives**

- To develop an understanding of rituality as an element of intangible cultural heritage.
- To become familiar with key theories and methodologies in the study of rituals, heritagization processes, and festivalization.
- To critically assess heritage policies and practices that institutionalize rituals.
- To reflect on the roles of gender, power, and the public/private divide in shaping rituals as heritage.

General competences

- Critical thinking and independent research.
- Academic expression (written and oral).
- Integration of theory and empirical research.
- Interdisciplinary understanding of intangible heritage.

Subject-specific competences:

- Knowledge of theories of rituality and heritage concepts.
- Analysis of rituals in the context of heritage policies and festivalization.
- Understanding of heritagization processes (authenticity, interpretation, representation).
- Exploration of rituals through the lenses of gender, power, and public/private practices.
- Preparation of a scholarly contribution connecting rituality and heritage.

Intended learning outcomes:

Students will be able to:

- describe the theoretical foundations of rituality and intangible heritage;
- analyze rituals as heritage practices;
- compare theoretical models for understanding rituals;
- interpret rituals in relation to power, gender, the public/private divide, and processes of heritagization and festivalization;
- conduct independent field research on a ritual;
- prepare and present a scholarly paper in an academic setting;

- kritično vrednotiti vlogo ritualov pri oblikovanju identitet in kulturnega dediščinjenja.

- critically evaluate the role of rituals in shaping identities and cultural heritagization.

Metode poučevanja in učenja:

Oblike dela:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
- Samostojno delo študentov
- e-izobraževanje

Metode (načini) dela:

- Razlaga
- Razgovor/ diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera
- Druge vrste nastopov študentov
- "Terenske vaje" (npr. obiski podjetij)

Learning and teaching methods:

Types of learning/teaching:

- Frontal teaching
- Work in smaller groups or pair work
- Independent students work
- e-learning

Teaching methods:

- Explanation
- Conversation/discussion/debate
- Work with texts
- Case studies
- Different presentation
- Field work (e.g. company visits)

Načini ocenjevanja:

Daljši pisni izdelki
Končno ocenjevanje (pisni/ustni izpit)

Delež (v %) /
Weight (in %)

70
30

Assessment:

Long written assignments
Final examination (written/oral)

Reference nosilca / Lecturer's references:

- POLJAK ISTENIČ, Saša. *Tradicija v sodobnosti: Janče - zeleni prag Ljubljane*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013.
- POLJAK ISTENIČ, Saša. Družbeno ustvarjanje praznikov: med dediščino, identiteto in trajnostnim razvojem. *Etnolog* [Nova vrsta] 23(74), 2013, str. 27-48.
- POLJAK ISTENIČ, Saša. Classical concepts, new perspectives: what's up with agricultural rituals? *Slovenský národopis* 62(2), 2014, str. 182-196